

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI 43. DÖNEM ÇALIŞMA PROGRAMI

1) PROGRAM ANLAYIŞI İLKE VE GÖREVLER

Genel Kurulların Yönetim Kurulu ve diğer organlara verdiği sorumluluğu yerine getirebilmek programlı bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır.

Örgütsel başarı ve varlığımızın, birlikteliğimiz ve üretkenliğimiz kadar çalışma anlayışının sürekliliğine bağlı olduğu tespitinden yola çıkarak, oluşa gelen örgütsel davranış ve ilkeler Yönetim Kurulumuzun da temel çalışma anlayışı olacaktır.

42. Dönem ve öncesindeki çalışma programlarında yer alan konuların devamlılığı, sürdürülmesi ve tamamlanması Yönetim Kurulumuzun devraldığı sorumluluk olarak değerlendirilmektedir. Bundan dolayı, çalışma programımızda uygulanana gelen çalışma ve konu başlıklarını tekrar etmek yerine, dönemin karakteristiği tanımlanmaya çalışılmış olup, ön plana çıkan konu ve sorunlar ile bunlara yönelik mücadele ve tedbirleri bu program kapsamında yer almaktadır.

43. Dönem Yönetim Kurulu, çalışma dönemi boyunca aşağıdaki temel ilkeleri gözetecektir.

1. Oda organları ve birimlerinin birbirleriyle uyumlu, kolektif ve üretken çalışmaları için her türlü olanak sağlanacaktır. Danışma Kurulu Meclis niteliğine büründürülecek, ortak karar almaya özen gösterilecektir. Alınan kararların hayata geçirilmesi için her türlü yetki kullanılacaktır.
2. Üye-Oda ilişkilerinde temel ilke üyenin Odaya sahip çıkmasının sağlanmasıdır. Üyeye yönelik tüm iş ve işlemlerde kapsayıcılık ve kolaylaştırıcılık hedeflenmektedir.
3. Oda birim ve organlarının tüm kişi ve kuruluşlara eşit mesafede durmasına önem verilecektir.
4. Birimlerin ve organların faaliyetlerinde Oda'yı vesayet altında bırakabilecek tarz ve ilişkilerden uzak durmasına önem verilecektir.
5. Başta TMMOB ve bağlı Odalar olmak üzere, diğer meslek kuruluşları, sendikalar ve demokratik kitle örgütleriyle işbirliği ve güç birliği kurmanın olanakları zorlanacaktır. Dayanışma ve paylaşım kültürünün yaygınlaştırılmasına özen gösterilecektir.
6. Meslektaşlarımızın mesleki ve toplumsal ilişkilerinde, ahlaklı ve erdemli davranışlarının yüceltilmesi, aksine davranışların hızlıca cezalandırılabilmesi için örgütsel olanaklar artırılacaktır.
7. Şubelerimizin; toplumsal sorumluluk, üye ilişkileri ve katılım, yerel yönetimler- devlet kurumları ve üniversitelerle ilişkiler, kent ve çevre sorunlarına karşı duyarlılık, çalışma ve ilgi alanlarındaki zenginlik, eğitim bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları, üyelerin mesleki davranışlarını takip, Temsilcilikleriyle ilişkiler, ortak ya da merkezi kararlara uyum, mali yapısı ve ilişkileri türündeki etkinlik, hareket ve tutumları sürekli olarak izlenecektir.
8. Oda kaynaklarının kullanım önceliğinin katılım ve örgütlenmeye yönelik olmasına önem verilecektir. Etkinlik ve eylemlerimizde; ülkenin bağımsızlığına, toplumsal barışa, ülke kaynakları ve toplum yararlarının gözetilmesine, demokrasi talebine, insan hak ve

özgünlüklerinin savunulmasına, bilimin yol göstericiliğine önem ve özen gösterilecek ve bütün birimlerimiz bu çerçevede izlenecektir.

43. Genel Kurulumuzun Yüklemiş Olduğu Görevler

- 1. Meslek alanımızı ilgilendiren konularda, hem kamunun hem de İnşaat Mühendisleri Odası ve üyelerinin yararı, gelişimi ve çağdaş yaşam koşullarını sağlamak amacıyla; Yapı Denetim Yasası ve Yönetmelikleri, İmar Yasası ve yönetmelikleri, Kentsel Dönüşüm Yasası, Enerji Politikaları, Meslektaşlarımızın Özlük Haklarına Yönelik Yasal Düzenlemeler, Eğitim Politikaları, TMMOB Kanunu ve benzeri konular süzgeçten geçirilerek, doğru ifadelerle öncelikle İMO üyelerine, sonra da topluma anlatmak görev olarak algılanmalıdır.*
- 2. Yapı denetim yarası geniş çapta tartışmaya devam edilmeli, aksayan yönlerin düzelmesi için emek verilmelidir. Yarı kamusal hizmet olduğunun kabulü ile serbest piyasa koşullarında pazarlanmasının önüne geçilmesi, evrak düzenlemenin ötesinde aktif olarak denetlemenin sağlanması, mesleki sorumluluk sigortasının işletilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.*
- 3. Emeklilerin ek geliri olarak görülen ücretlerin emek karşılığı alınan ücret haline getirilmesi için özellikle denetim elemanlarının bilincinin artırılması, uygulamaya dönük eğitimlere devam edilmesi sağlanmalıdır. Yapı Denetimi kapsamına devlet yatırımlarının da alınması gerekliliği her fırsatta dile getirilmelidir. Bir gerçek olan imza sahteciliğinin önüne geçmek için yöntemler aranmalı ve denetçi yetkilerinin artırılması sağlanmalıdır.*
- 4. Kentlerin yağmalanmasına, kıymetli arazilerin yandaşlara önce toprak sonra nakit olarak aktarılmasına, parsel bazında plan tadillerinin yapılmasına, su havzalarının orman alanlarının korunmamasına, yasa - yönetmelik değişiklikleri ile ormanları önce yeşil alana çevirip sonra da planlara dahil ederek rant yaratılmasına karşı çıkılmalı, yargı yolu her zaman kullanılmalıdır.*
- 5. Genç meslektaşların Oda çalışmalarında daha katılımcı olmaları için Öğrenci İMO örgütlülüğüne daha fazla destek verilmeli, gençlerin ülkede olanları, yaşananları doğru yorumlamalarını ve sorgulamalarını sağlayıcı çalışmalar yapılmalıdır.*
- 6. Kamu çalışanlarına dönük örgütlenme, sendika kurma ve toplu görüşme hakkı tanınmıştır. Ancak sürecin başından bu yana talep edilen haklar alınamamıştır. Mühendislerin de aralarında bulunduğu tüm kamu çalışanlarına grevli, toplu iş sözleşmeli sendikal haklar tanınmalı; ekonomik ve sosyal sorunların çözümünde çalışanlar geleceklerini kendileri belirlemelidir. Odamız, üyelerinin sendikal örgütlerde yer almasını teşvik edip desteklemelidir.*
- 7. Odamız, ihtiyacı olan güçlü ve yeni örgütlenme modellerini ortaya çıkarmalı, meslek ve meslektaş sorunlarını ülke ve halkın sorunlarından ayırmadan yurtsever-devrimci-demokrat-antiemperyalist Oda anlayışını sürdürerek çalışmalarını planlamalı ve uygulamalıdır.*
- 8. Demokratik, eşitlikçi bir ülkede halkların kardeşçe yaşaması için hayata geçirilmesi gereken ve aynı zamanda en temel insani hak olan ana dilde eğitim hakkı anayasal güvenceye alınarak tanınmalı ve uygulama konusunda altyapı çalışmaları desteklenmelidir.*

2) 43. DÖNEM İÇİN ÖNGÖRÜLENLER

- TMMOB VE ODALARA YÖNELİK SALDIRILARA KARŞI MÜCADELE

Siyasal iktidarların, “Kamu Yararı” ilkesini devletten tasfiye etme politikaları ve eylemleri artık TMMOB ve bileşenlerini tasfiye etme noktasına gelmiştir.

Son bir yıl içerisinde çıkarılan KHK’ler ile önce anayasal haklarımız gasp edilmiş, dünyada örneği görülmedik şekilde meslek mensuplarına yönelik iş ve işlemler Bakanlık bünyesine çekilmiş, dolayısıyla TMMOB’ne yönelik yapılacak müdahalenin alt yapısı oluşturulmaya çalışılmıştır.

Anlaşılmaktadır ki, iktidar çevrelerinin temel rahatsızlığı meslek örgütlerinin kamu çıkarını gözeten faaliyet ve yaklaşımlarıdır. Yürürlüğe giren Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve kısa zamanda yasalaşması beklenen Yapı Denetim Kanun tasarısı göstermektedir ki, kamusal alanların piyasaya açılması ve kamusal hizmetlerin ticarileştirilmesi için eksik kalan adımlar atılmaktadır. TMMOB’ne bağlı Odaların yetkileri bu kanunlarla da kısılmaktadır.

Ayrıca son birkaç ay içerisinde çıkartılan İmar ve Yapı Denetim ile ilgili yönetmelikler ve Genelgeler vasıtasıyla “Sicil Durum Belgesi” ve “Mesleki Denetim Uygulamaları” kaldırılmış, siyasal iktidar gayri hukuki olarak Odaların fiilen önünü kesmeye çalışmıştır.

Gene son zamanlarda, “Liberal Düşünce Topluluğu” ile bazı yazılı ve görsel medya organları TMMOB ve bağlı Odalarına yönelik kara propaganda niteliğinde yayınlar yapmaya başlamıştır. Bu tür propagandaların yaygınlaşmaya başlaması, TMMOB Kanununa yönelik tasarı çalışmalarının yapıldığına dair alınan duyumları doğrular niteliktedir. Liberal Düşünce Topluluğu çevrelerince yapılan, Kamu Kurumu niteliğindeki Meslek Örgütlerinin gönüllü “Sivil Toplum Kuruluşu” haline çevrilmesi yönündeki öneri ve telkinlerinin yankı bulmuş olması kaygılarımızı arttırmaktadır.

Yukarıdaki tespitlerden yola çıkarsak 43. Dönem Yönetim Kurulunun önünde bulunan en temel görev, İMO’nun ve TMMOB’nin varlığına yönelik oluşabilecek tehdit ve saldırılara karşı topyekûn bir savunma ve mücadele hattı oluşturmaktır.

Bu çerçevede başta üyemiz olmak üzere mühendislik camiasına ve kamuoyuna, her türlü araç, materyal, etkinlik, ilişki ve eylemlilik ile Odaların varlığının önemini anlatmak, ulusal ve uluslar arası mesleki ve sektörel örgütlerin yanı sıra tüm demokratik kuruluşların dayanışma ve desteğini almak, kamu kurumları, yerel yönetimler ve meclis nezdinde girişimlerde bulunmak ve bu amaç doğrultusunda Odanın tüm olanaklarını ve örgütlülüğünü seferber etmek hedeflenmektedir.

- ODA YÖNETİM VE İŞLEYİŞİNDE KURUMSALLAŞMA, DEMOKRASI VE MERKEZİYETÇİLİK

Kurulduğu günden bu yana büyüyen ve çeşitlenen üye profili, ülkenin tamamına yayılmış örgütlenme ağı, zenginleşen mesleki ve bilimsel etkinlikleri, ülkenin demokratik gelişimi ve toplumun çıkarları doğrultusundaki çalışmaları, önemli bir maddi kaynağa ve duran varlığa sahip olması, Odamızı bir yandan güçlendirirken diğer yandan yönetilmesini zorlaştırmaktadır.

Kuşkusuz ki bir kurumun güçlenmesi, o kurumun sadece üye sayısının artmasıyla tarif edilemez. Tüm kaynakların (insan, bilgi, emek, deneyim, para vs.) etkin bir şekilde organize edilerek amaca yönlendirilmesi ve bu kaynakların yeniden üretilip geliştirilmesi şeklindeki bir tarif, güçlü bir kuruluş tanımı açısından yanlış olmayacaktır.

Zayıf bağlarla birbirinden ayırıştırılmış otonomik yapılar bir kurumun güçlenmesinde en önemli engeli teşkil eder. Ancak katılımcı ve paylaşımcı olmayan merkezi bir yapı da, güçlü ve etkili bir kurumun varlığının devamı için tehdit unsurudur.

Dolayısıyla merkezi bütünlüğü koruyarak, katılımcı, paylaşımcı, bütünleştirici ve demokratik bir karar alma mekanizmasının oluşturulması, tüm kurumlar gibi, Odamız için de hayati bir konudur.

Ayrıca Odamızın ulaştığı bu seviyenin neden olduğu yüksek tempolu çalışma zorunluluğu, Yönetim kurullarının ağırlaşan sorumluluklarının paylaşılmasını da kaçınılmaz kılmaktadır.

Bu tespitten yola çıkarak; iki yılda bir toplanan Genel Kurulumuz ile bu süre boyunca Genel Kurul yetkilerini kullanan Yönetim Kurulu arasında yer alacak şekilde Danışma Kurulu'nun Meclis niteliğine dönüştürülmesi ve periyodik toplantılar yapması hedeflenmektedir.

- ÜLKEDEKİ İMAR, BAYINDIRLIK VE YATIRIMLARA YÖNELİK MÜDAHALELER

Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun

Siyasi iktidar birçok ülkede denendiği gibi, afet riskli alanların dönüştürülmesi bahanesiyle birçok farklı sektörü bünyesinde barındıran inşaat sektörüne yönelerek ekonomik dar boğazı geçiştirmeye çalışmaktadır.

Ülkemizin deprem gerçeği bahane edilerek çıkarılan Yasa ile tüm imar ve yapılaşma faaliyetlerini baştan aşağı değiştirilebilecek, kent merkezinde ranta açık alanlar, üzerindeki "sağlıksız" yapılar nedeniyle riskli alan ilan edilebilecek, Ormanlarımız, kıyılarımız, meralarımız, hiçbir kural tanımaksızın yapılaşmaya açılacaktır.

Öte yandan hali hazırda yapılmakta olan kentsel dönüşüm uygulamaları bundan sonra yapılacak uygulamaların nasıl olacağına dair izler taşımaktadır. Şimdiye kadar yapılmış olan Kentsel Dönüşüm Projelerinde; hak sahiplerinin yerlerinden edilmesi, tapu güvencesi olmayan hak sahiplerinin haklarının tanınmaması, kiracıların mağduriyetlerinin giderilmemesi, yerinden edilen vatandaşların eğitim, sağlık ve istihdam sorunlarının dikkate alınmaması, projelerin aleni ve şeffaf bir anlayıştan uzak olması, projeden etkilenen tarafların, proje sürecine katılımının sağlanmaması, yeni projenin mevcut dokuyu ve kültürü yok etmesi, projelerin yeni ve daha eşitsiz bir ekonomik dağılım ve sınıfsal harita yaratması ve ciddi çevre tahribatlarına yol açması gibi sorunlar doğmuştur.

43. çalışma döneminde Yönetim Kurulumuz, dönüşüm uygulamalarını izlemek, yanlış uygulamaları eleştirmek ve kamuoyu oluşturmak, meslektaşlarımızın bu uygulamalardaki yerini doğru belirlemek amacıyla çalışmalar yapmayı planlamaktadır.

Yapı Denetimi Hakkında Kanun

Kentsel Dönüşüm Yasasını ve Orman Alanlarının yok edilmesine yol açacak 2B Yasasını Meclisten geçiren siyasi iktidarın önündeki yeni hedef, Yapı Denetim Yasasıdır. Çalışma Programımızın çerçevesini oluşturduğumuz şu günlerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

tarafından hazırlanarak Bakanlar Kuruluna iletilen Yapı Denetim Hakkında Kanun Tasarısı taslağı gündemdedir.

Kanun taslağı incelendiğinde, yapıların üretim sürecinin sağlıklı denetlenmesine ilişkin kuralları oluşturması beklenen çalışmanın, bu beklentiyi karşılamaktan uzak olup mühendislik mimarlık hizmetlerini yeniden şekillendirmeye hizmet ettiği görülmektedir.

Taslak ile ülke genelinde yapılaşma sürecinde jeolojik araştırmalardan başlayarak kent planlaması, yapıların plan ve projelerinin hazırlanması, uygulanması ve denetlenmesi konularındaki bütün iş ve işlemler "Teknik Müşavirlik Kuruluşları"nın eline bırakılmaktadır.

Yapı denetimi; ister kamu, ister özel kuruluşlar tarafından yapılsın kamu adına ve kamu yararı gözetilerek yapılması, bu nedenle de icra edenlerin bağımsız hareket etmesi gereken bir etkinliktir. Sağlıklı, dayanıklı, güvenilir yapılar üretebilmek ancak ve ancak bağımsız ve etkin bir yapı denetim sistemi ile mümkün olabilir. Oluşturulacak yapı denetim sisteminin, kim tarafından yapılırsa yapılsın, ismi ne olursa olsun faaliyet alanının sadece "yapı denetimi" olması önem taşımaktadır.

Yasa değişikliği kamuoyuna Yapı Denetim Kanunu değişikliği gibi sunulmakla birlikte aslında İmar Kanunu ve Kıyı Kanununda da önemli değişiklikler öngören bir torba yasa niteliğindedir. Değişiklikler ile ülkemizin imar ve kıyı alanlarında yeni rant alanları yaratmanın ve yağmacılığın yasal zemini oluşturulmaktadır.

Müelliflerden "ilgili meslek odasına üyeliğinin devam etmesi" şartı aranmaması, geçmiş yıllarda meslek odalarına Yönetmelikler ile verilen sicil tutma görevinin kaldırılması, şantiye şefliği hizmetlerinin tekniker, teknisyen ve teknik öğretmenlere açılması, İmar Yasasında planlanan değişikliklerden bazılarıdır. Tasarıda meslek odalarının görevi sadece üyelerine ceza vermeye indirgenmiştir.

43. çalışma döneminde İnşaat Mühendisleri Odası ülkemizin mühendislik mimarlık alanlarındaki birikim ve deneyimini, kurumsal olarak meslek odalarını yok sayan Yasa değişikliğine karşı mücadele etmeyi, kamuoyunun ilgisini ve dikkatini çekmeye yönelik her türlü etkinliği yapmayı hedeflemektedir.

Kamu İhale Kanunu

4734 sayılı Kamu İhale Yasası ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Yasası 01.01.2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Geçen 9 yıllık süreçte bu yasalar 18 kez değişikliğe uğramıştır. Kuşkusuz buna koşut olarak uygulama yönetmelikleri de pek çok kez değişikliğe uğramıştır.

Bu değişiklikler sonucu, ihale yasasının temel ilkeleri tahrip edilmiş ve deyim yerinde ise delik deşik olmuştur.

Yapılan değişiklikle ilgili ihtilaflar gündemdeki yerlerini korurken hükümet, AB direktiflerine uygunluk bahanesi ile kamu ihale kurumu tarafından hazırlanan bir yasa taslağı görüşe sunmuş bulunmaktadır.

Taslak ile ihale konusu olabilecek tüm alımlar; kamu alımları, sektörel alımlar ve imtiyaz ihaleleri adı altında üç ana gruba ayrılmakta ve bu gruplar da kendi aralarında oldukça karmaşık, ihale yöntemleri farklı pek çok alt gruba ayrılmaktadır. Kamu İhale Yasası'nda yapılan son değişiklikle tırpanlanan mühendis ve mimarların hakları, bu Taslakla tamamen ellerinden alınmaktadır.

43. dönemde, hükümetin öncelikleri çerçevesinde meclis çalışmalarında yerini bekleyen taslağa ve kamu ihale sisteminden beklentilerimize ilişkin görüşlerimiz kamuoyunun bilgisine sunulacaktır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

Kayıt dışı istihdam, kuralsız ve güvencesiz çalıştırma nedeniyle son on yılda 11.000 çalışan hayatını kaybetmiştir. Oysa İşyeri güvenliğinin ve sağlıklı çalışma koşullarının sağlanması kamusal bir sorumluluktur.

İşçi sağlığının ve iş güvenliğinin sağlanması için gerekli yasal ve idari düzenlemeleri yapmak ve alınan tedbirlerin uygulanmasını sağlamak ise hükümetin sorumluluğundadır. Ancak Siyasi iktidar yaşanan iş kazalarının sonrasında kendisi dışında sorumlular bulmaktan öteye gidememiş, sorunun çözümüne yönelik adımlar atmamıştır.

Çalışma yaşamının en sorunlu alanlarından olan işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yapılan son yasal düzenlemeler, sorunun çözümüne katkı sunmak yerine sorunun çözümünde kilit role sahip olan TMMOB ve TTB çözüm öznesi olmanın dışına itmeye yöneliktir.

Odamız siyasi iktidarın bu yaklaşımına rağmen 43. Döneminde de, bir yandan bu alanda çalışan üyelerinin taleplerini karşılamaya yönelik eğitimler düzenlemeye devam ederken, diğer yandan kamusal sorumluluğu gereği inşaat işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarının giderilmesine yönelik teknik ve bilimsel çalışmalarını kamuoyu ile paylaşacaktır.

Ulaşım Politikaları ve Ulaştırma Yatırımları

Bugün dünyada; kent içi ve kent dışı taşımacılığın birbiriyle uyumlaştırıldığı, denizyolu, havayolu, karayolu, demiryolu ve boru hatları ile yapılan taşımacılığın birlikte değerlendirildiği, taşımacılıkta oluşan taleplerin alternatifleriyle birlikte ele alındığı ve toplu taşımacılığı birincil kılan ulaşım politikalarının uygulandığı görülmektedir. Ülkemizde ise yük ve yolcu taşımacılığındaki talepler; tüm ulaşım çeşitlerini kapsamayan, toplu taşımacılığı birincil kılmayan politikaları ile çözülmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizde ise ulaşım politikalarında Karayolu taşımacılığına ağırlık verilmesi nedeniyle yüksek yatırım maliyetleri, verimsiz yol kullanımı ve arazi kayıpları, gürültü ve çevre kirliliği meydana gelmiş; ekonomik olmayan irrasyonel yatırım kararlarıyla dengesiz ve çarpık bir ulaşım sistemi geliştirilmiştir.

Bunun simgesel örneği "Boğaz Köprüleri"dir. Bugün ihalesi yapılmış olan 3. boğaz köprüsü İstanbul'un kalan yeşil alanlarını yok etmeye namzettir. Kent trafiğini içinden çıkılmaz hale getireceği de tecrübe edilmiş bir gerçektir. Bu sorun salt İstanbul'un değil tüm ülkenin sorunudur. Buna karşı sistematik ve tüm kesimlerle birlikte ortak bir mücadele verilmesi önemsenmektedir.

Su ve Enerji Politikalarındaki Eğilimler

Bilindiği gibi Türkiye'nin enerji ihtiyacının yaklaşık yüzde 74'ü dışarıdan temin edilmektedir. Siyasi iktidar enerji politikalarında dışa bağımlılığı azaltma ve Türkiye'nin su kaynaklarını değerlendirme söylemleriyle son yıllarda nehir tipi hidroelektrik santral (HES) yapım çalışmalarına hız vermiş bulunmaktadır. Bu çalışmaların ideolojik alt yapısı 1992 yılında Birleşmiş Milletler Su forumunda alınan "Su ticari bir maldır" kararına dayanmaktadır. Bu kararlar suyun ve su kullanımının piyasalaştırılmasının önünü açmıştır.

Sadece derelerle de sınırlı olmayan özelleştirmeler, su kullanım hakları ve alt kullanımları da içerdiklerinden(suyu şişeleme, yer altı suyu, madenler, ormanlar vb.) bir bakıma bütünlük bir şekilde tüm havzanın zenginlikleri özel sermayeye terk edilmiş olmaktadır.

Gerçek bir çevresel etki değerlendirmesi yapılmadan, plansız ve projersiz olarak ihale edilen ve dereler üzerinde, denetimsiz olarak inşa edilen, Hidro Elektrik santraller çevreyi, ekolojik sistemi, doğal ve sosyal yaşamı ciddi anlamda olumsuz etkilemektedir.

İnşaat Mühendisleri Odası 43. dönemde, bilimsel veriler ışığında suyun özelleştirilmesine ve plansız, programsız ve denetimsiz, günü kurtarma anlayışıyla yapılmak istenen HES'lere karşı durmaya devam edecektir.

3) ODA ETKİNLİK VE EYLEMLERİNDE ÖNCELİKLER

- YETKİN MÜHENDİSLİK VE BELGELENDİRME

Yetkin Mühendisliğin gerekliliği, hem Odamız hem de çeşitli kamu kuruluşları (DPT, Üniversiteler, Bakanlık, Yatırımcı Kuruluşlar, Deprem Konseyi vb.) tarafından uzun yıllardan bu yana ifade ediliyor olmasına rağmen, siyasi otoritelerin eylemsizliği nedeniyle hayata geçememektedir.

Siyasi otoritenin, mühendislik alanlarında belgelendirme faaliyetlerini KHK ile oluşturulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde toplama eğiliminde olduğu gözlenmektedir. Anayasa ve TMMOB yasasına açıkça aykırı olan bu eylem ile birlikte Bayındırlık Bakanlığının daha önceki PM belgesi ve Yapı Denetçisi Belgeleri verişindeki performansı değerlendirildiğinde, Mühendislik hizmetlerinin belirsiz bir maceraya sürüklendiği görülmektedir.

Meslek uygulamalarındaki belgelendirmenin amacına hizmet edebilmesi, sürekli ve sürdürülebilir olması bürokratik bir evraka dönüşmemesi, ilgili meslek mensuplarının gözetimi ve denetimi altında verilip verilmediğine bağlıdır.

İnşaat Mühendisleri Odası, geçmişte olduğu gibi gelecekte de Yetkin Mühendisliği gündemde tutmaya ve hayata geçirme çabalarına devam edecektir. İnşaat Mühendisliği hizmetini veren İnşaat Mühendislerinin tek örgütü olan İMO, dünyadaki örneklerinde olduğu gibi kendisinin yürütmediği hiçbir belgelendirme ve sicil tutma işlemine dahil olmayacaktır.

- BİLİRKİŞİLİK UYGULAMALARI

Bilirkişilik hizmetleri ve bu hizmetlerin niteliği sorunu yıllardır her mesleki platformda tartışıla gelen ve adeta kangren olmuş konulardır. Azımsanamayacak sayıda meslektaşımızın faaliyet gösterdiği bu alanda bu güne kadar, mesleki bilgisi yetersiz ve mesleki etik değerlere aykırı hareket eden meslektaşlarımızın bilirkişilik yapmalarına yargının re'sen atama yetkisi nedeniyle müdahale edilememiştir. Bilirkişilik hizmeti veren bazı meslektaşlarımızın Oda kaydı dahi bulunmamaktadır.

Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 8 Nisan 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Bölge Adliye Mahkemesi Adli Yargı Adalet Komisyonları Tarafından Bilirkişi Listelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik" yaşanmakta olan sorunları kısmen giderebilecek hükümler içermektedir. Yönetmelik kapsamında bilirkişilik hizmeti verecek olanlara "ilgili meslek odasına kaydolma ve kayıtlı olunan meslek kuruluşunun mevzuatına göre bilirkişilik yapabilmek için uzmanlık alanını gösteren sertifika, uzmanlık belgesi, yetki belgesi ve benzerlerinin alınması" zorunluluğu getirilmiştir.

Yönetim Kurulumuz 43. dönem içerisinde;

- Tüm bilirkişilik uzmanlık alanlarında eğitim programı hazırlamayı ve eğitim notlarını yayın haline getirmeyi,
- Bilirkişilik uzmanlık alanlarındaki oransal dağılımını dikkate alarak merkezi düzeyde, bölgesel ve yerel meslek içi eğitim kursları aracılığıyla "Yetki Belgeli Bilirkişi" sayısını artırmayı,
- Bilirkişilerin sicillerinin tutulması, bilim ve tekniğin gereklerini yerinde getirmeyen, mesleki davranış ilkelerine uymayan bilirkişilerin hizmet verememesi hususunda ortak çalışmalar yapma talebiyle Adalet Bakanlığı nezdinde girişimde bulunmayı,
- Yine Adalet Bakanlığı nezdinde, Kamulaştırma Bilirkişiliğinde olduğu gibi bilirkişilik hizmetlerinin diğer uzmanlık alanlarında da meslek odaları tarafından verilen bilirkişi listelerinin kullanılmasının sağlanmasına yönelik girişimde bulunmayı planlamaktadır.

Ayrıca, Odamız tarafından verilmekte olan Bilirkişilik hizmetlerinde de bilirkişi atamalarından verilecek raporların formatına kadar yeni bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu görülmektedir.

- **MESLEKİÇİ EĞİTİM**

Odamız tarafından yürütülmekte olan üyelerimizin sicillerini tutma ve sicil durum /oda kayıt belgesi düzenleme görevimizin sekteye ugradığı bu dönemde Oda-üye ilişkilerini diri tutan en önemli faaliyet alanımız hiç kuşkusuz ki meslek içi eğitim çalışmalarımız olacaktır.

43. dönem içersinde;

- Eğitim faaliyetlerinin kurumsallaşması,
  - Mesleğimizin uzmanlık ve hizmet alanlarına ilişkin eğitim programlarının hazırlanması,
  - Meslek içi eğitim programlarında mesleki bilinç ve etik konularının da işlenmesi,
  - Odamız dışında düzenlenen eğitimlerin akredite edilmesi ve puanlandırılması,
  - E-egitim uygulamalarının hayata geçirilmesi,
  - Oda merkezi ve birimlerince düzenlenecek tüm eğitimlerin içeriğinin, süresinin ve ücretlerinin kontrol edilmesi,
  - Yönetmelik kapsamında öngörülen Sınav ve Değerlendirme Kurulunun oluşturulması
  - Katılım veya başarı belgesi düzenlenmesi,
- konularında çalışmalar sürdürülecektir.

- **MESLEKİ DENETİM VE SİM-İTB UYGULAMALARI**

2001 yılında yürürlüğe giren 4708 sayılı Yapı Denetim Kanununun o tarihe kadar Odalar tarafından verilmekte olan proje denetiminin, Yapı Denetim Kuruluşları aracılığıyla verilmesini öngörmesi Odamızın meslek alanımıza yönelik en önemli müdahale araçlarından biri olan proje denetimi uygulamasını sekteye uğratmıştır.

Odamız yürütülmekte olan proje denetimi hizmetlerini; denetimin ürün ile sınırlı kalıp üyenin mesleki gelişimine doğrudan katkı sağlamaması nedeniyle isteğe bağlı kılmıştır.

Bu bağlamda, 2006 yılında yürürlüğe giren SİM Yönetmeliği, üyelerimizin mesleki gelişimi ve denetimi felsefesi üzerine oturtulmuştur.

Yönetim Kurulumuz, Şube ve temsilciliklerimizin faaliyet alanlarındaki idarelerin, yapı sahiplerinin ya da üyelerimizin proje denetimi taleplerini karşılamalarını anlamlı ve gerekli bulmakla birlikte; SİM ve İTB uygulamalarımızın devamlılığına önem vermektedir.

43. dönemde SİM Yönetmeliği Uygulama Esasları'nın yeniden oluşturulması ve uygulanması doğrultusunda her türlü fiili ve hukuki süreç zorlanacak ve meslek alanımız bu çerçevede düzenlenmeye çalışılacaktır.

- **TASARRUF TEDBİRLERİ**

Geçtiğimiz aylarda yapılan Yönetmelik değişiklikleri Odamızın mali yapısını oldukça etkilemiş olup önümüzdeki süreçte daha da derinleşeceği aşikardır.

Bu sorunu en az zararla atlatabilmek için tasarruf tedbirleri uygulanması kaçınılmazdır. Tüm örgütümüzün bu tedbirleri neden-sonuç ilişkisi çerçevesinde değerlendireceğine inancımız tamdır.

4) YENİDEN DÜZENLENMESİ DÜŞÜNÜLEN KONULAR

- **KURUL VE KOMİSYONLAR**

43. çalışma döneminde oluşturulması planlanan kurul ve komisyonlar şunlardır;

- Afet Hazırlık ve Müdahale Kurulu
- Bilirkişilik Kurulu
- Geoteknik Kurulu
- İnşaat Mühendisliği Eğitimi Kurulu
- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu
- Kıyı ve Deniz Mühendisliği Kurulu
- Meslek İçi Eğitim Kurulu
- Mesleki Değerlendirme Kurulu
- Su Yapıları Kurulu
- Teknik Dergi Yayın Kurulu
- TMH Yayın Kurulu
- Ulaştırma Kurulu
- Yapı Denetim Komisyonu
- Kamu Çalışanları Komisyonu
- Özel Sektör Çalışanları Komisyonu
- Afet Riski Altındaki Alanlar ve Kentsel Dönüşüm Komisyonu
- Mesleki Etik ve Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu
- Yapı Malzemeleri Komisyonu
- Enerji Verimliliği Komisyonu
- Kadın İnşaat Mühendisleri Komisyonu

- **SEMPOZYUM VE KONGRELER**

Odamız, Mesleki alanlarımıza ilişkin güncel bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı, sorunların ve çözüm önerilerinin tartışıldığı Kongre, Konferans, Sempozyum ve Çalıştaylarımız sayesinde kamuoyunu da yakından ilgilendiren pek çok konuda veri elde etmektedir. Ancak bu verilerin gerek Oda çalışmalarına gerekse kamuoyuna aynı oranda yansıdığı söylenemez. Bazı etkinliklerimizin kendini tekrarlar duruma düşmesi, sürelerini, içeriklerini ve varlıklarını gözden

geçirmemizi zorunlu kılmaktadır. Hangi etkinliğimizin hangi periyotta yapılacağına kurulacak bir komisyonun değerlendirmeleri doğrultusunda karar verilecektir.

- **YAYIN POLİTİKALARI**

İçinde bulunduğumuz sürecin yaratacağı maddi sorunlar, harcanan emek ve zaman ile okunurluk seviyeleri birlikte değerlendirildiğinde, periyodik yayınlarımız olan Teknik Güç ve TMH'nın yayın politikalarında bir revizyon gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Öte yandan Şube bültenlerinde yer alan nitelikli bir çalışma, Şube faaliyet alanı ile sınırlı kalması nedeniyle tüm üyelerimizin yararlanmasına açılmamaktadır.

Bu bağlamda;

- Teknik Güç'ün e-bültene çevrilmesi,
- TMH'nın niteliğinin yükseltilerek, dağıtımının borcu olmayan üyelere yapılması,
- Dergi formatındaki Şube bültenlerinin bülten formatında çıkarılmasının sağlanması hedeflenmektedir.

- **DEPREME DUYARLILIK ETKİNLİKLERİ**

4 yıldan beri sürdürülmekte olan ve örgütümüzün katılıma özen gösterdiği "Depreme Duyarlılık Yürüyüşü" etkinliği bu dönemde geçtiğimiz yıl yaşanan depremde ağır can ve mal kaybına uğrayan ve geçen bir yıllık sürede sorunları halen çözülemeyen Van ilimizde gerçekleştirilecektir.

Birimlerimizden sembolik katılımın öngörüldüğü etkinliğin bu yıl da TMMOB çatısı altında yapılması planlanmaktadır.

- **LABORATUVARLARIMIZ**

Yapı Denetim Hakkında Kanununun 2011 yılı itibariyle ülke geneline yaygınlaştırılması nedeniyle Oda laboratuvarlarımızın çalışma alanları oldukça daralmış, bazıları atıl hale gelmiştir.

Yönetim Kurulumuz 43. Dönemde en çok iki ya da üç bölgede referans niteliği taşıyabilecek olan laboratuvarları bırakarak geri kalanları tasfiye etmeyi planlamaktadır.